

Nr. 331

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Środa, dnia 10 grudnia 1919 roku

na prenumeraty:

w ŁODZI:
 warty: Mk. 24,00
 miesięczn. 8,00
 za roznoszenie
 ten. miesięcznie.
 przez pocztę:
 warty: Mk. 28,00
 miesięczn. 9,00

Kalendarzyk:
 10. XII N. M. P. Loretański
 11. XII Damazego.
 12. XII Aleksandra.
 13. XII Lucji.

Redakcja
 w Łodzi
 Al. Kościuszki 41.
 TELEFON 28.

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia do „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie Centralne biuro ogłoszeniowe Związku prasy prowincjonalnej — Zgoda № 1 w Warszawie.

OGŁOSZENIA: Przed tekstem lub w tekście mk. 250, za tekstem 85 fenigów, nekrologi mk. 1.25 za wiersz petitowy. Drobnie ogłoszenia 15 fen za wyraz. Komunikaty mk. 250. Ogłoszenia zamiejscowe 10 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk

Państwowy Urząd Węglowy.

Zgodnie z nowym rozporządzeniem o przewozie drzewa opałowego (patrz „Monitor Polski” z 3 grudnia r. b. № 263) przewóz tego drzewa kolejami będzie się odbywał wyłącznie na podstawie imiennych listów przewozowych, wydawanych odbiorcom drzewa opałowego przez Państwowy Urząd Węglowy, z zastosowaniem następującej kolejności:

- instytucje wojskowe i kolejowe;
- instytucje municypalne, szpitale, zakłady dobroczynne, szkoły i ochrony, instytucje rządowe;
- przemysł;
- instytucje prywatne i odbiorcy prywatni.

Zgłoszenia, otrzymane przez Państwowy Urząd Węglowy do dnia 9 b. m., będą uwzględnione w opracowaniu planu przewozu na Styczeń 1920 r., zgłoszenia, otrzymane do dnia 20 Grudnia, uwzględnione przy opracowaniu planu przewozu na Luty i zgłoszenia, otrzymane do dnia 10 stycznia 1920 r., będą uwzględnione przy opracowaniu planu przewozu na Marzec.

Zgłoszenia na dalsze miesiące powinny być składane do P. U. W. na sześć tygodni przed czasem, którego zgłoszenie dotyczy, zgodnie z rozporządzeniem.

Przewóz drzewa opałowego w m. Grudniu odbywa się na zasadach dotychczasowych.

Warszawa, dnia 6 Grudnia 1919 r.

8180 I

Kawę, Herbatę, Ryż, Cukier, Sól, Papierosy, Mleko skondensowane, Marmeladę, Mydło, Łój, Sledzie i inne towary kolonialne, jak również Bawełnę i Wełnę dostarcza firma

MIĘDZYNARODOWY DOM HANDLOWO-PRZEMYSŁOWY

BCIA J. i H. BORKOWSCY i SKA, WARSZAWA

ODDZIAŁ W ŁODZI

Aleja Kościuszki № 24.

Warszawa, Fredry 4, tel. 120,62.

Gdańsk, Hansapl. 3.

Finansuje wszelkiego rodzaju zakupy zagranicą.

Przyjmujemy reprezentacje pierwszorzędných fabryk. Przyjmujemy towary

na komis. Kupujemy towary na własny rachunek.

Nadszedł transport herbaty.

Dzień cały prowadził obrady i konferencja z przywódcami klubów oraz przyszłymi ministrami, utrzymując zarazem stały kontakt z premierem i komunikując mu o każdorazowym wyniku. W ciągu dnia kilkanaście razy zmieniał się skład projektowanego gabinetu. Układano różne listy, zmieniano obsady tek, w zależności od wahań się i zmieniającego stale toku obrad. Niektóre pisma wydały dodatki nadzwyczajne, obwieszczając krajowi skład nowego gabinetu, podczas gdy były to tylko przejściowe fazy biegu rokowań, jeszcze nie zakończonych.

Wieczorem o godz. 9-ej pos. Skulski pojechał na Zamek, przedstawiając premierowi ostatnią listę gabinetu ministrów w składzie następującym:

Premjer — p. Paderewski.

Zastępca premiera — p. Skulski.

Min. spr. wewn. — p. Skulski, (ponieważ p. Wojciechowski zrzekł się teki min. spr. wewnętrznych).

Min. Spraw Zagran. — p. Paderewski (który zarazem na sekretarza stanu projektuje p. Patka).

Min. Skarbu — p. Wł. Grabski.

Min. wojny — gen. Sosukowski (który uzależnił przyjęcie od rozkazu Nacz. wodza).

Min. Sprawiedliwości — (nie obsadzone).

Min. Rolnictwa — p. Józ. Raczyński.

Min. Przem. i Han. — p. Kociatkiewicz.

Min. Dróg żel. — p. Bartel.

Min. Poczty i telegr. — p. Tolłoczko.

Min. Robót Publ. — (nie obsadzono jeszcze).

Min. Ochrony Pracy — p. Peptowski

Min. Brejski (N. Z. R.)

Min. Oświaty — p. Godlewski.

Min. Aprow. — p. Sliwiński.

Przyczem zaznaczyć wypada, iż p. Sliwiński poczynił pewne zastrzeżenia.

Z tą listą pos. Skulski udał się wieczorem na Zamek, oświadczając premierowi, że jest to dotychczasowy wynik jego usiłowań i pertraktacji.

Podkreślić należy, iż ten skład gabinetu nie jest jeszcze ostateczny i mogą zaść w nim pewne, lecz w każdym razie już niewielkie zmiany.

Po złożeniu tej listy pos. Skulski odbył znowu naradę z premierem, wyrażając mu swą opinię o sytuacji i zdając relację z pertraktacji swej ze stronnictwami, które według przyrzeczenia zakończył już. Treść rozmowy tej była poufna. W sferach sejmowych rozeszła się pogłoska, że pos. Skulski jakoby oświadczył jednemu z posłów, iż opinia, jaką ze swej strony przedłożył premierowi, może albo spowodować ustąpienie Skulskiego, albo wstrzymać zabiegi co do utworzenia rządu (?). Pogłoskę tę notujemy z obowiązku dziennikarskiego, lecz zaznaczamy, iż należy ją przyjąć bardzo krytycznie, gdyż pochodzi ona prawdopodobnie z kół wrogich premierowi i jego zastępcy.

Utworzona dotychczas lista ministrów wymaga więc jeszcze aprobaty premiera oraz sankcji Naczelnika Państwa. Przypuszczalny jednak skład nowego gabinetu będzie taki, jaki podajemy według ostatnich wyników rokowań.

Marszałek Trąpczynski z racji nie zakoń-

Dotychczasowy wynik prób stworzenia gabinetu.

p. Skulski, zastępca premiera, pertraktuje ze stronnictwami. Przypuszczalny skład nowego rządu. Możliwość pewnych zmian. Odroczenie na tydzień sesji sejmowych.

(Od własn. korespondenta).

Warszawa, 9-go grudnia. Wczoraj rano do miasta przybył p. Paderewski i odbył dłuższe rozmowy z posłem Skulskim oraz marszałkiem Trąpczynskim. Wobec nagańki i wstrętów, czynnych premierowi przez niektóre stronnictwa, skierował on pos. Skulskiemu, jako swemu zastępcy, misję tworzenia gabinetu.

W ciągu narad tych Paderewski oświadczył między innymi, iż obecnie pierwszorzędną wagę zagadnień polityki polskiej i groźących

nam niebezpieczeństw w sprawie ziemi Czerwieńskiej, oraz wschodnich granic, odda się przede wszystkim sprawom zagranicznym, kwestje wewnętrzne pozostawiając wiece premierowi p. Skulskiemu, zastrzegając sobie prawo decyzji w ważniejszych zagadnieniach.

Pos. Skulski, wzywając się z włożonego nań zadania pertraktacji z klubami oraz kandydatami na członków nowego gabinetu, wziął się energicznie do pracy.

czonego jeszcze ostatecznie przesilenia i nie ustalenia definitywnego składu nowego rządu, odroczył posiedzenia Sejmu jeszcze na tydzień, tak, iż przed świętami odbyć się będą mogły jeszcze przypuszczalnie tylko dwie sesje.

Decyzja jeszcze nie zapadła!

Warszawa, 9 grudnia (PAT.) Pos. Skulski, który od niedzieli 7-go grudnia zajmował się w imieniu p. Paderewskiego uformowaniem gabinetu, udzielił dziś wieczorem następujących wyjaśnień: Listę kandydatów na ministrów jako wynik pertraktacji ze stronnictwami, które stosownie do przyrzeczenia dziś ukończyłem oraz własne opinie co sytuacji politycznej przedstawiłem p. Paderewskiemu wieczorem, pozostawiając mu wszelką decyzję w tej sprawie.

Po przesileniu.

Przesilenie więc zostało zażegnane. Soboini incydent, rezygnacja Paderewskiego, unaocznili nareszcie sejmikującym pp. posłom, że partyjniście uprzedzenia i dąsy obrażonych ludowców są tylko wpływem zakorzenionego wśród ich liderów, wykształconych na austriackim parlamentarystyce, zwyczaju bezwzględnych obstrukcji, intryg politycznych oraz najrozmaitszych szacherek partyjnych. Tęgo systemu jednak nie wolno wprowadzać do Sejmu polskiego i to w chwili, gdy waga się nasze losy.

Dopiero też wtedy gdy, p. Paderewski, zmiechęcony dokuczliwą opozycją i złośliwymi trudnościami, jakie mu robiono, ustąpił, wykazało się niezbicie, że ci, którzy tak bezwzględnie go zwalczały, nie mieli nawet nikogo odpowiedniego i upatrzono, kto by mógł go zastąpić...

Było to więc zwalczanie premiera con amore, dla sportu, a gdy Paderewski ustąpił, zaplanowało wówczas takie zamieszanie, że ostatecznie przeciwnicy premiera musieli się zgodzić z tą niepożądaną może dla nich, lecz istotną rzeczywistością, iż w obecnej chwili jest on jedynym człowiekiem, który może prowadzić nawę państwową.

Przesilenie się skończyło. Kraj więc nareszcie odcichnie z ulgą. Skończy się wreszcie ten stan anormalny i wyczerpujący, stan bez rządu i wyczekiwania.

Nowy rząd, który się tworzy, będzie przynajmniej posiadał za sobą to, co jedynie dać może pewność działania i konsekwencję programu—większość sejmową. Przemienie w końcu ten stan anormalny rozbieżności w postępowaniu gabinetu i przedstawicielstwa narodowego. Poza to rząd nowy, opierając się na skonsolidowanym bloku większości, składać się już będzie z ludzi dobranych i harmonizujących z sobą poglądami. Będzie to więc gabinet jednolity, bez rozdziewków i konfliktów w swym łonie, bez tarć i sprzeczności w działaniu.

Nowy rząd oprze się na bloku stronnictw, które łączy wspólna platforma ideałów i poglądów narodowych. Rząd ten ułatwione mieć będzie pierwszorzędną zadanie opanowania sytuacji wewnętrznej, zabezpieczenia krajowi ładu i porządku pracy. Rząd ten musi stanąć twardo i stanowczo na gruncie silnej a jednolitej władzy państwowej.

Naród z radością wita ostateczne zakończenie chaosu przesilenia i z ufnością podda się władzy, która łączy i spaja w Sejmie oraz przy nawie państwowej żywioły pracownicze oraz żywioły narodowe. Zarazem oczekuje, że nowy gabinet w zupełności ziszczy oczekanie premiera, iż „rząd powinien rządzić, nie być rządzonym...”

Rejestracja i wysiedlanie cudzoziemców.

Starostowie, oraz komisarze rządu w Warszawie i Łodzi i komendant policji w Lublinie, otrzymali ściśle instrukcje min. spraw wewn. w sprawie rejestracji i wysiedlania cudzoziemców. Według tych instrukcji, osoby podlegające rejestracji, obowiązane są złożyć dokładne dane, dotyczące miejsca ich urodzenia oraz przynależ-

ności państwowej. Po sprawdzeniu tych informacji na drodze urzędowej, osobom tym udzielane być mogą karty pobytu, jednakże nie w miejscowościach z gęstym zaludnieniem, jak np. w Warszawie, Łodzi i L. p., gdzie, ze względów aprowizacyjnych i mieszkaniowych, tylko w wypadkach wyjątkowych może być dozwolony pobyt. Rejestracji podlegają wszyscy obywatele państw obcych, za wyjątkiem członków misji oficjalnych, oraz mieszkańcy terytoriów podlegających Zarządowi Ziemi Wschodnich i obszarów plebiscytowych. W stosunku do tych ostatnich jednakże przepisy są łagodniejsze i przewidują wydalenie tylko w wyjątkowych wypadkach. W związku ze wspomnianymi instrukcjami, dotychczas zapadła decyzja co do wydalenia z Warszawy około 500 cudzoziemców. Dotąd akcja wysiedlania cudzoziemców z granic Rzeczypospolitej napotyka trudności, gdyż państwa neutralne często nie zgadzają się na przejazd wysiedleńców przez ich terytorja. Rząd podjął kroki w celu usunięcia tych przeszkód.

Powołanie oficerów roczników 1879 — 1888.

Ministerstwo Spraw Wojskowych
Departament I. Mob.-Ogb.
Sekcja Poborowa i Uzupełnień
L. dz. 11310 IV. 9.

Warszawa, dn. 3 grudnia 1919 r.

Na podstawie Ustawy z d. 7 czerwca 1919 r. „O spisie Oficerów”, powołuję do czynnej służby na czas wojny b. oficerów narodowości polskiej, urodzonych w latach 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887 i 1888, którzy należą do następujących kategorii:

1) b. Oficerowie Wojsk Technicznych, 2) b. Oficerowie Artylerji, 3) b. Oficerowie Wojsk Kolejowych oraz 4) b. Oficerowie, którzy należą do następujących kategorii zawodowych: a) technicy i inżynierowie budowlani, b) inżynierowie architektki, c) inżynierowie mechanicy, d) inżynierowie elektrotechnicy, e) inżynierowie chemicy, f) inżynierowie górnicy, g) inżynierowie leśni, h) technicy i inżynierowie kolejowi, i) urzędnicy kolejowi służby ruchomej, j) wszyscy, którzy skończyli średnie szkoły techniczne i przemysłowe, lub wyższe szkoły bez dyplomu, lub z dyplomem niepaństwowym w myśl od a do g, wymienionych kategorii.

Objęci powyższem rozkazem zgłoszą się dn. 18 grudnia we właściwych P. K. U. celem podania ich przeglądowi lekarskiemu.

Uznani przez komisję za zdolnych do służby frontowej zgłoszą się dn. 3 stycznia 1920 roku do Stacji Zbornych, a mianowicie: mieszkający w b. Królestwie kongresowem na lewym brzegu Wisły do Stacji Zbornej w Warszawie — na prawym brzegu Wisły do Stacji Zbornej w Lublinie — w Galicji — do Stacji Zbornej w Krakowie.

Kto z powołanych niniejszym rozkazem nie stawi się w oznaczonym terminie, będzie w myśl art. 5 tejże ustawy karany przez powszechne sądy karne więzieniem do lat 2-eh, zaś w obszarze, na którym obowiązuje kodeks karny austriacki, aresztem ścisłym do lat 2-eh. Prócz tego utraci on wszelkie prawa i przywileje, płynące z poprzednio uzyskanego stopnia oficerskiego.

II-gi Wiceminister Spraw Wojskowych
(—) Sosnkowski m. p.
Generał-Pporucznik.

Depesza do Paderewskiego.

a) Stowarzyszenie majstrów Ziemi piotrkowskiej wysłało do prezesa ministrów Paderewskiego depeszę treści następującej:

„W chwili przełomowej dla umiłowanej Ojczyzny, w imieniu Stowarzyszenia majstrów fabrycznych Ziemi piotrkowskiej, liczącego około trzech tysięcy członków i w myśl uchwały stowarzyszonych, ślemy Ci, dostojny Panie, Hołd za niezrównane oddanie siebie wskrzeszonej Polsce i prośbę o wyrwanie na stanowisku. Niech Cię nie zraża zawiść i nie zwodzą napaści tych, co w odwiecznym naszym wrogu chcą widzieć sprzymierzeńca. Naród wzniesie Ci

Na Gwiazdkę!

Tylko niewielką ilość oprawionego

„Pana Tadeusza”

w płótno angielskie z wyciskami pozostawili do nabycia naszym Czytelnikom po cenie 12 Mk. za egzemplarz. Książkę tę ilustrował artysta

Stan. Masłowski.

Kto chce się zapoznać z historją Krakowa, jako stolicy Państwa Polskiego w najżywczej, tych tego Państwa czasach — zechce nabyć

„Kraków”

stron 400, rysunków 200, w bogatej oprawie w płótno angielskie. Dla Czytelników naszych tylko 15 marek. Piękny podarek gwiazdkowy dla młodzieży i starszych.

w sercach polskich pomnik od piramid trzymaj

W imieniu Stowarzyszonych i Zarządu zes inżynier Feiiks Przedpełski, członkowie rządu Władysław Kościelniak i Stanisław Bur

KRONIKA.

— Odpust.

c) Onegdaj z okazji dorocznego święta N. pokalanego Poczęcia N. M. P., w parafji staromiejskiej odbył się doroczny odpust porządkowy przez nieszpory z wystawieniem Najśw. Sakramentu, które odprawione były w niedzielę.

Uroczystą sumę odprawił wikary parafji Egiert, kazanie zaś wygłosił proboszcz miejscowy ks. prałat Wyrzykowski. Pieniąż religijne wykonał chór marjański.

Również uroczysto odbyło się nabożeństwo w kościele św. Stanisława Kostki, gdzie msza święta odprawiona została przed ołtarzem N. M. Panny.

— Bezwrotna pożyczka dla Łodzi.

a) Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej przyjęto do wiadomości komunikat ministerjum skarbu, w którym ono zaznacza, że do czasu zasadniczego rozstrzygnięcia sprawy, nie może przyznać żądanych przez magistrat m. Łodzi 86 milionów mk. tytułem zwrotu odszkodowań wojennych, natomiast udziela bezwrotną subwencję w wysokości 20 milionów marek, płatną w 4-eh rocznych ratach miesięcznych po 5 milionów marek, na pokrycie deficytu za rok budżetowy 1919-20. Na pokrycie zaś reszty nie doboru, wynoszącego około 8 milionów mk. ministerjum proponuje wprowadzenie szeregu podatków, jako to podatku od kino-teatrów na wzór Warszawy, pobierając, po potrąceniu 6% od zysku netto na rzecz przedsiębiorstwa 50% na rzecz miasta.

— Apropowizacja Łodzi.

a) Ministerstwo spraw wewnętrznych zawiadomiło Magistrat, iż na skutek informacji o ciężkim stanie aprowizacyjnym Łodzi poczynione zostały wszelkie możliwe zarządzenia, celem poprawienia tejże aprowizacji.

— Gwiazdka dla żołnierza.

c) Wczoraj, w sali Stowarzyszenia techników polskich, Andrzeja 3, obradował połączonej Komitet Gwiazdki i zbiórki odzieży dla żołnierza na froncie.

Przewodniczył starosta Zbrozek, pióro trzymał p. Tipolt. Ze smutkiem zaznaczyć należy, iż na rozesłane liczne zaproszenia (przeszło 300) przybyło zaledwie 40 osób, przeważnie tych pan, które w takich imprezach stale udział przyjmują.

Zebrań zajęli się utworzeniem sekcji i rozłożeniem pracy przy kwestach.

Komitet ścisły ma być wybrany na przyszłym zebraniu, które odbyć się ma w tejże sali, w czwartek, d. 11 b. m., o godz. 4-ej po południu.

„Monitor Polski“

W № 267 z d. 6 grudnia w dziale urzędowym zamieszcza: Rozporządzenie Ministra pracy i opieki społecznej w porozumieniu z prezesem tegoż urzędu likwidacyjnego w sprawie reacji pretensji ludności cywilnej z tytułu szkód, wyrządzonych na życiu lub zdrowiu przez wyjątki wojenne i regulamin Komitetu ulg cel-

Komisja rekwizycyjna okręgowa.

Informują nas, iż komisja rekwizycyjna okręgowa powstała nie w celu rewindykacji spowodowanych przez rekwizycję okupanta na mocy ustawy, z dnia 11 kwietnia r. b. w przedmiotach świadczeniach wojennych i na której właściciel przedmiotów świadczeniowych, który zapłacił za swoje świadczenie, nie otrzymał lub z jakiegoś powodu nie czuje się pokrzywdzonym, ma prawo żądać w terminie miesięcznym do komisji rekwizycyjnej przy dowództwie okręgu wojskowego.

Węgiel dla Elektrowni.

a) Państwowy urząd węglowy zawiadamia straż, iż dostawa kontyngentu węgla dla elektrowni została przyspieszona, celem uniknięcia przykrego zarządzenia rekwizycji węgla znaczonego dla ludności.

Na roboty kanalizacyjne.

a) Wczoraj Rada miejska zgodziła się na wyższenie kredytu na prowadzenie robót kanalizacyjnych o mk. 2,175,000, czyli że ogólna suma stanowić będzie mk. 2,825,000.

W sprawie złożenia mandatu przez wicezydenta Fatersona.

a) Na skutek wniosku frakcji P. P. S. w sprawie złożenia mandatu przez wicezydenta J. Fatersona przekazana została przez Radę miejską konwentowi seniorów, który zbierze się dziś we środę, o godz. 5-ej po południu, w celu rozpatrzenia sprawy ze swych obrad na posiedzeniu Rady miejskiej.

O tramwaje.

Mieszkańcy Widzewa i ul. Głównej proszą przez pośrednictwo o linie tramwajowe — Dworzec Kaliski. Przesiadanie nic im nie pomaga, bo trudno dostać się do wagonu. A ta kiedyś miała swoje zastosowanie. Sądymy, że i od rynku Geyera również odejściem pociągów ze stacji Łódź-Kaliska linny być zastosowane tramwaje.

Przeniesiny telegrafu.

c) Biura telegrafu łódzkiego w tych dniach przeniesione zostaną do gmachu poczty przy ul. Przejazd.

Koncert.

Dziś wieczorem w Teatrze Wielkim odbędzie się wielki koncert śpiewaka Ignacego Dymyńskiego, któremu akompaniować będzie p. M. Rudkowski. W koncercie przyjmą udział: pani Belina-Czerzyńska i p. Edmund Gasiński, który wykona słynne monologi polityczne.

Na żołnierza polskiego.

a) W świeżo otwartej i prowadzonej pod kierunkiem p. J. Jackowskiego kawiarni i restauracji „Polonia-Palace“ urządzono w dniu 6 b. m. kwestę na żołnierza polskiego.

Podczas koncertu zebrano za programy i plakaty mk. 438, prócz tego właściciel zakładu darował mk. 215 — jako 5% z dziennego targu. Ogólną sumę mk. 653 złożono w redakcji „Rozwoju“.

W ręce żydowskie.

c) Właściciel domu przy ulicy Radwańskiej 19 p. Kluka, prowadzi pertraktacje o sprzedaży posesji tej żydom. Transakcja ma w tych dniach dojść do skutku.

Sprawa Goldowej w apelacji.

W swoim czasie głośną była w Łodzi sprawa Goldowej i kochanka jej, syna fabrykanta tutejszego Abrama Gutmana, oskarżonych o zabójstwo 13-letniego syna Goldowej.

Sąd okręgowy tutejszy wyrokiem I instancji skazał wte dy za winnego zabójstwa jednego tylko z Goldowej i skazał go na 6 lat ciężkiego więzienia, Goldową zaś uniewinnił.

Od wyroku tego apelował Gutman, a jednocześnie założył protest prokurator, który popierał oskarżenie Goldowej.

W Warszawie rozpatrywał tę sprawę w tych dniach sąd apelacyjny pod przewodnictwem sędziego Marjana Terpkowskiego.

Sąd po zbadaniu świadków i wysłuchaniu obrony nie przychylił się do wywodów prokuratora i zarówno Goldową jak i Gutmana od wszelkiej odpowiedzialności uwolnił. Gutman został natychmiast wypuszczony na wolność.

Sprawy robotnicze.

Zjazd związków zawodowych.

W Warszawie odbył się w dniach 7 i 8-go b. m. zjazd polskich związków zawodowych robotników przemysłu żelaznego i oddziałów metalowców zjednoczenia zawodowego polskiego w byłym zaborze pruskim. Zapadła następująca uchwała: Zjazd polskich związków zawodowych robotników polskiego przemysłu żelaznego zasadniczo przyjmuje statut oddziałów metalowców zjednoczenia zawodowego polskiego i zgadza się na zasadzie tego statutu pracować dalej. Obie organizacje łączą się w jedną wspólną organizację, obejmującą całą Rzeczpospolitą.

Z Komisji międzyzwiązkowej.

a) Wczoraj na zebraniu Komisji Międzyzwiązkowej robotników chrześcijańskich, pod przewodnictwem ks. dr. J. Krawczyka, załatwiono sprawy następujące. Wobec zrzeczenia się przez grono pań z p. Neugebauerową na czele prowadzenia nadal kuchni Nr. 93 przy ul. Rokicińskiej Nr. 91, Komisja międzyzwiązkowa przyjęła ją pod swoją egidę, na skutek prośby Komitetu tanich kuchni.

Wysłuchano sprawozdania z działalności kuchni komisji, odczytanego przez p. Zdrojewskiego, z którego okazuje się, że wydano płatnych i bezpłatnych obiadów 244,451, czyli dziennie 8,148.

Delegacja robotnicza.

1 grudnia delegacja robotników ziemnych z m. Łodzi konferowała w Warszawie z ministrem robót publicznych p. Jasionowskim. Na konferencji omawiano rozmaite szczegóły w kwestji dalszego prowadzenia robót. Minister obiecał, iż dołoży wszelkich starań, by w najbliższej przyszłości doszło do porozumienia, oraz dalszego pełnego uruchomienia przerywanych prac. W sprawie robót przy regulacji rzeki Jasioni minister poczyni starania by część kosztów ponosił sejmik łódzki.

W sprawie emigracji robotników polskich do Francji minister oświadczył, iż zanim rozpocznie się werbunek urzędowy, co może potrwać jeszcze czas dłuższy, dążyć będzie do uformowania list robotników, którzyby chcieli wyjechać do Francji poza werbunkiem urzędowym.

Co do kredytów na dalsze prowadzenie robót publicznych p. Jasionowski nie dał żadnych konkretnych zapewnień, oświadczył natomiast, iż będzie czynił zabiegi w tej sprawie w ministerjum skarbu.

Komunikaty.

Zaginiony chłopiec.

Zaginął chłopiec lat 14; wyszedł z domu w czwartek, o godz. 9 rano do szkoły Szakina (gimnazjum) Piotrkowska 18. Ubrany był w czarne paño, ubranie sportowe szare, czapkę czarną i z niebieską wypustką, kolor włosów szatyn, oczy niebieskie, średniego wzrostu, na imię Samuel Gielbter, Pasaż-Szulca № 4. Ktoby wiedział, gdzie się takowy znajduje, raczy zawiadomić rodziców, za wynagrodzeniem. 3196—1

Grand-Kino.

W Grand-Kino demonstrowany będzie od dziś najświetniejsza amerykańska komedjo-farsa w 4 częściach z ulubienicą publiczności Margot Fischer w roli tytułowej.

Gra i humor tego obrazu wywołują huragan śmiechu publiczności.

Z „Luny“.

W kinematografie „Luna“ dziś i dni następnym demonstrowany będzie fenomenalny, jedyny w swoim rodzaju obraz cyrkowy pod tyt.: „Zemsta mały“. W obrazie tym, w którym występuje słynny Charlie Chaplin, król komików amerykańskich, publiczność będzie mogła po-

dziwiać cuda tresury zwierząt domowych i drażliwych w nieprawdopodobnych scenach i sytuacjach.

Teatr i sztuka.

Teatr Polski (Dzielnia 18).

Dziś, we wtorek, na groby dla poległych żołnierzy Teatr daje „Noc w Belwederze“, obraz dramatyczny Staszczuka, oraz akt IV z „Dziadów“ A. Mickiewicza scenę u Senatora, w wykonaniu całego zespołu artystycznego. Spodziewać się należy, że tak sympatyczny cel ściągnie w dniu dzisiejszym liczne zastępy widzów.

Jutro na wpisy przy gimnazjum Tomaszewskiego ukaze się „Bez tarczy“ J. A. Hertzka.

Otwarcie Teatru Robotniczego.

a) W d. 7. b. m. nastąpiło uroczyste otwarcie świeżo zorganizowanego teatru pod egidą Rady Okręgowej Polskich Związków Zawodowych, w gmachu b. Teatru polskiego, przy ul. Cegielińskiej 65.

Na inauguracyjne przedstawienie wybrano sztukę „Obrona Częstochowy“, dramat historyczny w 5 akt. (8 odłonach). Słowo wstępne wypowiedział p. Kulczyński.

Plumnie zgromadzona publiczność, złożona z robotników, oklaskiwala szczerze grających. Widowisko powtórzone w poniedziałek.

W niedzielę, d. 14 b. m. odegrana będzie sztuka „Ogniem i Mieczem“ z powieści Sienkiewicza.

Spis

jeńców polskich, zmarłych w niewoli w szpitalach: Ziemińskim, Zakaznym i Żydowskim w Kamieńcu-Podolskim oraz w szpitalu Czerwonego Krzyża w Nowej Uszycy.

1) Pietraszek Marcin, lat 25, z ziemi Kaliskiej, 2) Kulusiński Wojciech, lat 21, syn Michała, 3) Rozwadowski Stanisław, lat 21, syn Michała, Sosnowiec, ziemia Piotrkowska, 4) Kawecki Józef, syn Jana, lat 21, ziemi Piotrkowskiej, 5) Krasny Józef, syn Ludwika, lat 21, ziemi Rałomskiej, 6) Hemmer Zelik, syn Mojżesza, lat 21, Sosnowiec, ziemia Piotrkowska, 7) Szymański Tadeusz, lat 25, ziemi Piotrkowskiej, 8) Prechalski Heronim, syn Józefa, lat 25, ziemi Warszawskiej, 9) Sieraziński Stefan, lat 16 ochotnik, Kostlińskiej gub., 10) Zasko Józef, syn Jerzego, lat 16, 11) Chrzanowski Stefan, lat 25, ziemi Kaliskiej, 12) Kawe Mordko, lat 25 z Kalisza, ul. Warszawska 8, 13) Melnik Henryk, lat 19, student med. II kursu uniwersytetu Krakowskiego, 14) Szmitke Rudolf, ziemi Grodzieńskiej, zmarł 26.8, 15) Kroszniewski Izdaleon, miasto Kutno, Królewska ul. № 16, zmarł 5.9, 16) Rozenberg Mordko, z miasta Pinseczna, 17) Suchet Lejba, m. Warszawa, ul. Pawła 6, tyfus i dyzenterja, 18) Szrajer Johan, lat 20, m. Zagorów, ziemi Kaliskiej, dyzenterja, 19) Jonzliński Moryc, z Kaluszowa, ewent. Kuluszyna, 20) Mann Szyja, syn Abrama, lat 20, z Warszawy, ul. Soczyńska 7, 21) Pech Sról, syn Mordki, Bilgoraj, ziemi Lubelskiej, 22) Matys Szerman, lat 25, z Warszawy, ul. Miła 38, zmarł 11.9, 23) Nusbaum Majchel, syn Jankla, lat 25, m. Zawichost, pow. Sandomierski, 24) Dąbrowka Józef, zmarł 7.9, 25) Kórnopka Ludwik, zmarł 8.9, 26) Dąbrowka Franciszek, zmarł 10.9, 27) Kopaniak Władysław, zmarł 10.9, 28) Korda Władysław, zmarł 27.9, 29) Bankowski Aleksander, zmarł 16.9, 30) Dziokaniak Stanisław, ewent. Dzubań, zmarł 8.9, 31) Marjański Witalis, zmarł 8.9, 32) Myszka (Chiszowik) Antoni, lat 22, 33) Kasynowicz Czesław, ewent. Kostrowicz, zmarł 4.2.10, 34) Kuliniak Wincenty, ewent. Kuliszek Wincenty, zmarł 23.9, 35) Magdaliński Wacław, zmarł 22.10, 36) Towka Szejn, zmarł 27.9, 37) Masniej Mikołaj, zmarł 29.9, 38) Medus Józef, lat 22, 39) Madelik Roman, lat 23, zmarł 13.10, 40) Kolodziejczyk Władysław, lat 25, zmarł 12.10, 41) Tulacz Wacław, lat 24, zmarł dnia 13.10, 42) Hubek Stanisław, lat 22, zmarł 6.10, 43) Szelaż Józef, lat 20, zmarł 6.10, 44) Płatek Józef, lat 21, zmarł dnia 20.10, 45) Osuch Michał, lat 22, zmarł 6.10, 46) Heckerman Jan, 47) Dohruch Józef, lat 18, zmarł dnia 31.8, 48) Ender Chaskiel, lat 22, 49) Palicz Filip, lat 18, zmarł 24.9, 50) Różycki Piotr, lat 20, 51) Lapros Stanisław, zmarł 12.9, 52) Warchot Julian, lat 21, zmarł 11.9, 53) Walek Piotr Feofil, zmarł 1.9, 54) Zieliński Stanisław, lat 20, zmarł 2.9, 55) Kolc Józef, lat 21, zmarł 20.9, 56) Fondasiewicz Stanisław, lat 25, zmarł 10.10.19, 57) Wachowicz Jan, lat 21, zmarł 19.10, 58) Jak Bronisław, lat 25, zmarł 19.10, 59) Kozłowski Stanisław, lat 19, zmarł 19.10, 60) Józwiak Stanisław, lat 25, zmarł 5.10, 61) Pawlak Władysław, 62) Kopon Władysław, 63) Piątkowski Aleksander, 64) Majtaszek Witold, 65) Mastalski Stanisław, 66) Ktyśczak Franciszek, 67) Pszatek ewent. Pszasek Józef, 68) Zysk ewent. Zysk Stanisław, 69) Gramik August, 70) Dibat Mateusz, 71) Jakóbowski Józef, 72) Lomanowski ewent. Lewandowski ewent. Romanowski Wojciech, 73) Wojcach Stanisław, 74) Krummer Rudolf, 75) Bitus Piotr, 76) Andren Wieczyślaw, ewent. Mieczysław, 77) Archaliński Józef, 78) Kosaczuk Klemens.

Na Gwiazdkę 3159—n3

Wykwilne papeterje, obrazy, gry i zabawy poleca Polski Skład Materiałów Pismennych,

B. JANKOWSKI, Piotrkowska 132.

Przyjmuje się roboty drukarskie, ceny najniższe.

Dary świąteczne dla żołnierzy.

Warszawa, 9 grudnia. (PAT.) Celem zapewnienia należytej i sprawnej komunikacji pocztowej z kraju do armii w polu i umożliwienia pszytek żołnierzom z podarkami świątecznymi i czasie świąt Bożego Narodzenia, centralny zarząd poczty polowej wydał odnośne zarządzenia wobec czego publiczność nie potrzebuje starać się o poboczne pośrednie drogi dla przesłania listów i paczek. Paczki do armii w polu do wagi 5 kilogr. za opłatą przy nadaniu jednej

marki lub jednej korony będą przyjmowane bez oddzielnych adresów przesyłkowych. Adres należy napisać na samej paczce atramentem lub ołówkiem kopjowym. Zawierać on winien nazwisko odbiorcy, przynależną formację i na poczty polowej (nazwy miejscowości, gdzie dana formacja się znajduje, podawać nie wolno).

Do wnętrza paczki włożyć należy osobną kartę z adresem odbiorcy i wysyłającego i dołączyć do niej opisem zawartości paczki.

Niemcy poznańscy już spiskują!

Przygotowania do strajku urzędniczego.

Poznań, 9 grudnia. (PAT.) Wydział Tow. urzędników niemieckich tak zwany Beamtenchaft urządził w piątek w lokalu rzeźni miejskiej zebranie urzędników miejskich wszelkiej kategorii. Zebranie miało na celu powzięcie uchwały co do zasady starszeństwa urzędników miejskich i wypłacania pensji według pragmatyki, na podstawie której pobierają płacę urzędników Landschafu, kolejowi i pocztowi. Na zebraniu te zaproszono także urzędników polaków. Zebranie zagał urzędnik Fandman piętnując nieodpowiednie traktowanie urzędników miejskich przez magistrat, kładąc nacisk na to,

aby urzędnicy w razie nie wypełnienia ich zadań do dnia 19 grudnia rozpoczęli opór bierny. W tym celu rozdawano deklarację do podpisania na znak zgody na ewentualny strajk. W dyskusji zabrał głos pierwszy sekretarz magistratu pan Nowacki, który wskazał na nietakt popełniony ze strony Niemców, którzy do prezydium nie zaprosili żadnego Polaka, a następnie zastrzegł, że Polacy pod żadnym warunkiem nie będą strajkowali, ale przeciwnie, w razie zastręgowania przez urzędników niemieckich podwoją swe siły.

Wyrok na Szwarzenzera i Szwedzińskiego.

Szwarszenzera skazano na śmierć z zamianą na dożywotnie ciężkie roboty. Szwedzińskiego uniewinniono.

Wrocław, 9 grudnia. (PAT.) Dziś o godz. 8 w nocy zapadł w sprawie o wydanie księdza Pruskiego następujący wyrok: W imieniu Rzeczypospolitej Sąd Okręgowy postanawia:

1) Mieszkańca wsi Witaszyn w powiecie lipnowskim Józefa Szwarzenzera lat 37 uznać winnym zbrodni stanu, przewidzianej w artykule 108 K. K. i skazać go za to przestępstwo w stosunku do Walentego Wojciechowskiego na karę ciężkiego więzienia na lat 15, w stosunku do Stanisława Szypowskiego na lat 4 ciężkiego więzienia oraz w stosunku do Zygmunta Urbańskiego na lat 15 ciężkiego więzienia, oraz w stosunku do Józefa Robakowskiego na 4 lata ciężkiego więzienia, a to wszystko z pozbawieniem

praw z artykułu 25 i 30 K. K. Uznać też Józefa Szwarzenzera winnym zabójstwa księdza Franciszka Pruskiego w celu zysku, tj. spełnienia przestępstwa przewidzianego w art. 48 i 455 K. K. i skazać go za tę zbrodnię na karę śmierci przy pozbawieniu praw z art. 25 i 30 K. K. Wobec zbiegu kar za powyższe przestępstwa na zasadzie artykułu 60 K. K. wyznaczyć jako łączną karę jedną z najwyższych z nich, a to ma być kara śmierci na mocy amnestii z dnia 8-go lutego 1919 r. karę śmierci zamienić Szwarzenzerowi na dożywotnie ciężkie więzienie z pozbawieniem praw z artykułu 25 i 30 K. K.

2) Mieszkańca miasta Kołobrzegu, Alfonsa Szwedzińskiego, lat 33, uniewinnić.

Oficer str. pogr. „zniknął“ z 900 tys. zainkasowanych pieniędzy.

(Od wł. korespondenta.)

Warszawa, 9 grudnia. Do Warszawy przybył w tych dniach oficer straży pogranicznej, podp. Stanisław Federowicz, który na zasadzie różnych dokumentów podniósł sumę 900 tys. marek na potrzeby straży.

I oto stała się rzecz dotychczas zagadkowa i niewyjaśniona. Oficer znikł, przepadł bez wieści... a z nim również, rzecz prosta, i poważna dosyć kwota 900 tys. mk. Dotychczasowe poszukiwania okazały się bez rezultatu.

Czy to jest jakiś tragiczny wypadek, czy dzieło rąk złoczyńców, którzy obrabowali zamordowaną ofiarę, a trupa ukryli gdzieś misternie, czy też nadużycie nowe i ucieczka?... Zagadka, którą dopiero dalsze śledztwo ujawni i rozwiąże...

W każdym razie zaznaczyć wypada, że elegancki podporucznik występował w mundurze oficera szwoleżerów, do czego, jak się okazuje, nie miał zupełnie prawa.

Wykrycie olbrzymich nadużyć kolejowych w Wilnie.

(Od wł. korespondenta.)

Wilno, 9 grudnia. Oddawna zauważano, iż wiele transportów towarowych dla wojska na kresach ginęło w tajemniczy sposób. W związku z tym od kilku tygodni prowadzono energiczne śledztwo, które dotychczas, jak już donosiliśmy, ujawniło szereg brudnych szacherek.

Ostatnio żandarmerja polowa frontu białostockiego wpadła na trop nadużyć, jakich dopuszczano się na stacji towarowej Wilno. Od-

naleziono między innymi 29 wagonów mąki dla wojska, które nie były podane. Poza to kradziono na dworcu wielką ilość innych towarów dla wojska. Żandarmerja w związku z tą aferą dokonała licznych aresztowań wśród personelu stacyjnego.

Kierownictwo nad dworcem objęła żandarmerja polowa.

Komunikat sztabu generalnego.

Warszawa, 9 grudnia. (PAT.) Front litewsko białoruski: Pod Połockiem ponowił nieprzyjaciel działalność bojową i uderzył pod Kamierowem na nasze placówki. Atak odparto.

Na odcinku Lepia wzmożona działalność wywiadowcza.

Front wołyński: Spokój.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego
Haller, pułk.

Zagadnienia polityki polskiej.

Szefem sztabu dowództwa generalnego okręgu Poznańskiego mianowany został podpułk. Fabrycy, dotychczas pełniący służbę w Warszawie, jako zastępca generalnego inspektora piechoty.

Pan Władysław Gęttlich członek polskiej delegacji na Kongres Pokoju, mianowany został reprezentantem Rzeczypospolitej polskiej w specjalnej komisji ustanowionej w Budapeszcie decyzją Rady Najwyższej z dnia 14 listopada r. b.

Do Poznania przybył dyrektor oddziału Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej pan Cmielowski, celem skompletowania personelu i założenia dalszych oddziałów Polskiej Kasy Pożyczkowej w Wielkim Ks. Poznańskim na terytorjach okupowanych i poza linię demarkacyjną. Wynikiem będzie otwarcie w najbliższych dniach Oddziału Polskiej Kasy Pożyczkowej w Krotoszynie, Lesznie, Bydgoszczy, Toruniu i Grudziądzu. W sprawie oddziałów w Gdańsku toczą się dalsze rokowania.

Uniwersytet w Wilnie.

(Od własnego korespondenta.)

Wilno, 9 grudnia. Dzięki zarządzeniom rektora uniwersytetu dr. Siedleckiego, który zażądał od wstępujących na wykłady znajomości języka polskiego, uniwersytet nie zażył się. Przebrani w ten sposób żydzi ze świadectwami szkół bolszewickich odpadli zupełnie.

Obecnie posiada ten uniwersytet zaledwie 17 procent żydów, kiedy politechnika warszawska ma ich około 30, a uniwersytet warszawski ponad 35. W tym ostatnim najbardziej jest zażydzone wydział lekarski.

Z akademii górniczej.

Kraków, 9 grudnia. (PAT.) W niedzielę odbyła się w kolegium uroczystość pierwszej imatrykulacji nowo utworzonej w Krakowie akademii górniczej. Po przemówieniu rektora 80 słuchaczy złożyło uroczyste przyrzeczenie przed podanie ręki.

Nowa klęska.

Poznań, 9 grudnia. (PAT.) Z powodu odwilży i deszczów wylała Warta zalewając znaczne przestrzenie pod Poznaniem i Środą. Wiele miejscowości znajduje się pod wodą.

Rząd bandytów.

London, 9 grudnia. (PAT.) Angielski rząd otrzymał wiele listów od oficerów angielskich, którzy donoszą, że Litwinów oświadczył, że będą rozstrzelani w razie jeżeli Anglia nie zgodzi się na rokowania z Litwinami. „Times“ zauważa, że dla ocalenia angielskich oficerów nie można dać się steroryzować przez rząd bandytów.

Rokowania z bolszewikami.

Lion, 9 grudnia. (PAT.) Rokowania między rządem sowieckim a państwami podjęto nowo w Dorpacie celem osiągnięcia zawieszenia broni. Przedstawiciele Łotwy w rokowaniach tych nie uczestniczyli.

Delegacja rządu sowieckiego składała się poza pełnomocnikami Joffem i Kaśninem jeszcze z liczego personelu i posiadała wszelkie środki do urządzenia komunikacji telegraficznej.

Zaprzeczenie?

Wiedeń, 9 grudnia. (PAT.) Angielskie poselstwo otrzymało zlecenie z Londynu, aby zaprzeczyć pogłoskom o rzekomym wysłaniu specjalnej angielskiej delegacji do Moskwy. Doniesienia o rokowaniach z rządem sowieckim są energicznie dementowane.

Delegacja bolszewicka.

Berlin, 9 grudnia. (PAT.) Pisma tutejsze donoszą, że delegacja pokojowa sowieckiego rządu rosyjskiego przybyła do Estonii. W delegacji uczestniczy 28 osób. Upełnomocnionymi delegatami są Krasnin i Adolf Joffe. Estońska delegacja wyjechała z Rewla do Dorpatu, dokąd wyjechał również wypuszczony na wolność w Niemczech Radek Sobolson.

Zaostrzenie się sytuacji pokojowej.

Ententa grozi Niemcom zerwaniem zawieszenia broni.

Paryż, 9 listopada (PAT.) Dwie noty, wyprawiane do Niemiec ogłoszono wczoraj wieczorem. Pierwsza podtrzymuje odpowiedzialność niemieckiego za zwłokę wymiany ratyfikacji z Niemcami, odrzuca wszelkie propozycje dyktowania klauzul, co do wydania winy w sprawie jeńców wojennych zbijając argumenty niemieckie i żąda bezwzględnie napisania protokołu i złożenia dokumentów fakcyjnych pod groźbą odwołania zawieszenia. W drugiej notce odnoszącej się do zniszczenia floty niemieckiej pod Scapa-Flow, odczyta Rada Najwyższa, że rząd niemiecki nie musi oczyścić się z zarzutu i ponosi za akt wszelką odpowiedzialność.

Ultimatum dla Niemiec.

Paryż, 9 grudnia (PAT.) Generalny sekretarz Francji pokojowej Dutasta przedłożył baronowi Lersnerowi dwie noty Rady Najwyższej, w których grozi Niemcom zarządzeniami wojskowymi w razie niewykonania zawieszenia broni, jeżeli Niemcy nie podpiszą bezwzględnie protokołu dodatkowego, gwarantującego niespełnienie warunków zawieszenia broni.

Rokowania.

Londyn, 9 grudnia (PAT.) W Izbie gmin w Londynie odpowiadając na interpelacje oświad-

czył, że pomiędzy rządami koalicyjnymi a rządem niemieckim toczą się rokowania w sprawie natychmiastowego wprowadzenia w życie traktatu pokojowego.

Nota.

Nauen, 6 grudnia. (PAT.) Według najnowszej informacji z Paryża treść noty, która miała być doręczona Niemcom nie została jeszcze ostatecznie zrehabilitowana. Dziś we wtorek została nota prawdopodobnie doręczona Niemcom. Złagodzić miano warunki, co do żądanych 400,000 ton.

Odpowiedź Niemiec.

(Od własnego korespondenta).

Paryż, 9 grudnia. Dziś upływa ostateczny termin, udzielony rządowi niemieckiemu przez Radę Najwyższą w Paryżu w kwestii odpowiedzi na warunki ententy.

Prasa francuska zajmuje się temi faktami gorliwie. Utrzymuje ona, że marszałek Foch na Radzie Najwyższej postawił kwestję w ten sposób, że lada chwila można spodziewać się interwencji wojskowej ze strony koalicji, jeśli Niemcy uchylą się chociaż w najdrobniejszym wykonaniu traktatu.

Prasa niemiecka wywiera wpływ na swój rząd, zaznaczając, że wszelka opozycja jest bezpodstawną.

Francja święci swój tryumf.

Uroczyste przyjęcie posłów alzackich w parlamencie.

Wiedeń, 9 grudnia. (PAT.) B. K. donosi z Paryża pod datą 8 grudnia: Dziś przed południem odbyło się otwarcie nowej Izby. Pożegnienie miało charakter uroczysty ze względu na obecność 24 posłów z odzyskanych obszarów. Posłowie z Alzacji i Lotaryngji weszli na posiedzenie po innych posłach. Powitano ich przez prezydenta Izby. Prezydent ze starszeństwa Izby wygłosił mowę powitalną. Później przedstawiciel Alzacji i Lotaryngji dr. Francois mistrz miasta Delme odczytał deklarację,

w której wskazał na protest, ogłoszony w roku 1871 w Beurdeau wspomniawszy o wierności obu prowincji wobec swej macierzy w okresie 48 lat rozłąki i zakończył uroczystym przyrzeczeniem, że Alzacja i Lotaryngja, jako wysunięte placówki myśli francuskiej będą czuwać nad Renem. Mowę tę żywo oklaskiwano. Następnie zabrał głos Clemenceau, który powitał powrót obu prowincji do kraju ojczystego. Mowę jego przyjmowano burzliwymi oklaskami. Następne posiedzenie odbędzie się 16 grudnia.

Zajęcie Rjeki.

Berlin, 9 grudnia (PAT.) Urzędowo donoszą, że wojska włoskie rano wkroczyły do Rjeki. Wojska d'Annunzia zbrały się z wojskami rządowymi. Wiadomość o tem wywołała w Rjeczynie wielki entuzjazm.

Konwencja wojskowa.

Nauen, 9 grudnia (PAT.) Z Brukseli donoszą: Rada ministrów zajmowała się sprawą konwencji wojskowej belgijsko angielsko-francuskiej, której wspomniawszy w swej mowie programowej nowy prezydent ministrów Delacroix.

Przeciw Austrii i Niemcom.

Haga, 9 grudnia (PAT.) Z Waszyngtonu donoszą, że Stany Zjednoczone nie chcą udzielić pomocy Austrii. Stany Zjednoczone nie mają zamiaru na pożyczanie obcym państwom i nie mają ochoty ani obowiązku udzielać pożyczek Austrii, ani Niemcom, ani Austrii, zwłaszcza wobec ostatniego zachowania się Niemiec w sprawie pokoju.

Tragiczna sprawa.

Nauen, 9 grudnia (PAT.) Z Budapesztu donoszą, że w procesie przeciw mordercom hr. Andrássy i terorystom węgierskim zapadł wyrok. Oskarżonych skazano na karę śmierci. Główny prokurator w tym procesie popełnił samobójstwo.

Stan Wilsona.

Wiedeń, 9 grudnia (PAT.) Z Waszyngtonu: Senatorowie Fall i Hitchock, którym polecono przedłożyć sprawozdanie o tem, czy Wilson może mimo słabości sprawować swój urząd, oświadczyli, że zachował on świeżość i bystrość umysłu potrzebne do osądzania spraw publicznych.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

Rada Najwyższa w porozumieniu z delegacją na płatkowym posiedzeniu uchwaliła zmiany zmierzające do wypłacenia Jugosławii pewnej kwoty na poczet należącego się jej odszkodowania.

Rada 5-ciu opracowała traktat pokojowy, który ma być przedłożony głównej delegacji węgierskiej.

Donoszą z Budapesztu, że dziś w nocy po konferencjach chrześcijańskiej partii doszło znów na ulicy Andrasego do rozruchów antysemitycznych.

Rząd niemiecki otrzymał od koalicji wezwanie o wydanie tajemnicy co do sposobu produkcji środków wybuchowych, trujących i szeregu innych chemikalii.

Berlińskie pisma podały wiadomość o ustąpieniu ministra spraw zagranicznych Hermana Müllera. Urzędowo zaprzeczają tej wiadomości.

Przywódcy górników w Ameryce przyjęli kompromis, zaproponowany im przez Wilsona. Przyjęto jednomyślnie uchwałę podjęcia pracy ze względu na brak węgla.

Z WARSZAWY.

*Rosjanie w Warszawie. Morderstwo, dokonane na osobie Sobolewój, ujawniło, że ta samotna Rosjanka zajmowała 5 pokoiów, o których Urząd mieszkaniowy, traktujący ogniska rodzinne polskie — „nic nie wiedział”. Rosjankę w Warszawie przebywa około 40 tys., którzy zajmują co najmniej do 5 tys. mieszkań. A cóż ro-

Wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi drogim mi zwiłokom Ojca mego

s. f. p.

KONSTANTEGO MAŁECKIEGO

b. gorzelnego i weterana 1863 r.

w szczególności ks. prob. garn. Łódzkiego, komend. Schroniska Inw. Wojsk. p. zarządzającej, por. Kłobakowskiemu, orkiestrze Inwalidów i Chórowi Sumowemu św. St. Kostki, składa z głębi żałobnego serca podziękowanie

3078—1

Syn.

bię ci Rosjanie? Jedni hulają i podbijają drożyznę, inni działają patriotycznie, werbując ochotników-Polaków do armii Denikina.

Wczoraj wyjechała pierwsza partia takich ochotników-Polaków, bo coż mieli robić w kraju rodzinnym bez dachu nad głową. Czyż nie lepiej, aby werbujący Rosjanie zachęcali swych rodaków do wyjazdu na ochotnika i ulżenia nie-co Warszawie?

Handel i Przemysł.

Jarmarki światowe.

W dniach od 4 do 24 kwietnia 1920 roku odbędzie się w Brukseli w Belgii roczny jarmark na wyroby przemysłu i sztuki o charakterze narodowym. Zadaniem jarmarku jest zbliżenie się wytwórców belgijskich z kupcami zagranicznymi, jako też umożliwienie produkcji państw zaprzyjaźnionych zbytu. Wszelkich informacji udziela Sekcja Handlowa Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

W dniach od 18 do 25 lutego 1920 roku odbędzie się w Gdańsku jarmark międzynarodowy. W jarmarku tegorocznym wezmą udział: Holandia, Szwecja, Szwajcaria, Niemcy a prawdopodobnie także Ameryka i Anglja. Polska na jarmarku gdańskim reprezentowana być musi. Musimy tam wykazać zachodowi skąd przybędą liczni kupcy, że przemysł nasz ma z czem wystąpić na rynek światowy.

Szczegółowych informacji udziela Sekcja Handlowa Min. Przemysłu i Handlu, Elekoralna Nr. 2, pokój 8, p. Skibniewski codziennie i w dni powszednie od godz. 9 do 3 po poł.

Rada chemiczna.

Min. Przemysłu i Handlu mianowało przewodniczącym państwowej Rady chemicznej dra Kazimierza Zembrzowskiego, szefa sekcji w Min. Przemysłu i Handlu. Zastępcą przewodniczącego inżyniera Wład. Kiślańskiego, kierownika Wydziału Min. Przemysłu i Handlu.

Odpowiedź Redakcji.

Panu St. Wol. w Łodzi. Nie wiemy, o co panu chodzi? czy chce Sz. P. założyć nową gazetę, czy nabyć którą z istniejących?

Z listu przekonywujemy się, że jest pan nowicjuszem. Gazeta, Sz. P., to nie kocioł fabryczny, ani maszyna—gazeta, to człowiek. Kto ma być redaktorem i co on za jeden?

Przypuszcza pan, że jak jeden redaktor okaże się złym, to się drugiego weźmie?

Więc sądzi pan, że czytelnik będzie cierpliwie patrzył na te próby?

Tylko w głowie laika mogą powstać takie plany, które skończą się na tem, że pochłona gromadę pieniędzy nie tylko pańskich, ale i obcych, które pójdą na marne.

Czyż to mało już w tych doświadczeniach lekkomyślnie utopiono funduszów?

Wreszcie nie odradzam panu tego czynu, bo to nic nie pomoże. Sz. P. i tak nie uwierzy, a z panem i innym.

Ponieważ pan w tej sprawie chcesz się osobiście w Redakcji porozumieć, służymy zawsze w godzinach wolnych.

Dziś, po raz pierwszy
w Łodzi.

Grand-Kino

Sensacja chwili.
III Perły humoru III

MISS JENNY MARYNARZEM

Najświetniejsza amerykańska
komedjo-farsa w 4 ch aktach
z królową humoru ulubie-
nicą publiczności — — —

Margot Fisher

w roli
głównej.

!Egzotyczna wystawa! !Sliczna treść! !Zdumiewający humor i gra! !Konkursowa gra!

Passe-Partout ważne do g. 7-ej.—Sala dobrze ogrzana.—Początek o g. 5, w soboty i niedziele o g. 3.30, ost. przedst. o g. 9.30.
5192

COLOSSEUM
Zachodnia 53.

BUFET i RESTAURACJA otwarte.
ANONS: — — — — —
Wkrótce — otwarcie **KABARETU** w małej sali.

Kupię piec
do palenia kawy.
Oferty w Rozwoju sub „Piec”
5147—nr61

Dziś i dni następnych! **LUONA** Niezwykła sensacja!

Wielkie Variété amerykańskie

I-szy występ w Łodzi!

I-szy występ w Łodzi!

CHARLIE CHAPLIN

król błaznów amerykańskich,

pobierający największą na świecie gażę w swoim jedynym, bezkonkurencyjnym rodzaju.

ZEMSTA MAŁPY

Fenomenalne widowisko drapieżnych i domowych zwierząt w nieprawdopodobnych scenach i kombinacjach.

W akcji biorą udział: Lwy, tygrysy, słonie, wielbłądy, pumy, krokodyle, niedźwiedzie, owieczki, barany, świny etc., etc 3194 1

i inny humbug amerykański.

**PODARUNKI
GWIAZDKOWE**

radzimy zakupić wczas

Halki haftowane		40.—
Staniczki	20.—	15.50 11.50
Fartuszki białe z haftem		20.— 18.—
czarne szkolne		55.— 52.—
Halki z staniczką „Reform”		70.—
Koszule damskie z najlepszego madapol.	51.—	45.—
Koszule męskie		75.—
Kalesony męskie		40.50
Serwety 3/4, lek. długie		135.—
Wełniane koszule damskie		82.—
Trikotowe „męskie”		68.—
„kalesony”		72.—

Nadzwyczaj tanio

Jedwabia na suknie i bluzki		
Bluzki wełniane	75.—	65.— 55.—
Spódniczki modne		80.— 70.—

Szmechel i Rozner,
Łódź, Piotrkowska 100.

5089--2

Dnia 10-go grudnia 1919 r.

w **Teatrze Wielkim** **Wielki Koncert.**

ul. Konstantynowska 16.

IGNACY DYGAS odśpiewa arje z opery „Manru”, Paderewskiego.

Akompanjament **M. Rudnicki**, dyrygent opery warszawskiej.

Belina-Leszczyńska i **Edmund Gasiński** odegrają 2 farsy.

Edmund Gasiński wypowie słynne mowy polityczne.

Bilety do nabycia w kasie teatru od godz. 8 wiecz.

3175 1

Zakopane

„Pension Hotel Warszawski” odnowiony, komfort, elektryka, ze względów higienicznych należy zabrać bieliznę, ręczniki ewent. pościel. Pensja

nat otwarty cały rok.
4154 2

Wanda Heroldowa.

BIURO TECHNICZNE

„MOTOR”

Spółka z ogr. odp.

Łódź

Piotrkowska 115

polecza automobile ciężarowe, luksusowe i autobusy ze składu lub z szybką dostawą.

Z dniem 1 stycznia r. p. biuro techniczne „Motor” uruchamia własne warsztaty reparacyjne, garaże, oraz stację benzynową i stock pneumatyków i gum.

Z dniem pierwszego stycznia uruchomiony zostanie również pierwszy w kraju ruchomy warsztat reparacyjny na samochodzie. 3181n2

OGŁOSZENIE.

Wszyscy posiadacze skór twardych i miękkich z niewyraźnymi znakami stempla Ministerstwa Apropowizacji winni do dnia 15 grudnia 1919 roku zameldować wymienione skóry w Komisariacie Apropowizacji — Łódź, Średnia 16, celem dokładnego ostemplowania tychże.

Wszelkie reklamacje po upływie terminu wyznaczonego — uwzględnione nie będą.

Komisarz Apropowizacji m. Łódzi
SAMBORSKI.

3179-1

Ważne dla pań!

Taniej niż wszędzie na Gwiazdkę są do nabycia **RESZTKI**

Białych towarów i Madapolamu . . . od Mk. 8.50
 Flanela, Płócienka i Surówka . . . " " 12.50
 Korciki i Wefenka deseniowa . . . " " 20.50
 Sukne, Korty, Bostony i Szewioty . . . " " 40.60

Ważne dla handlujących, kooperatyw i Spółek rolniczych.

M. BRYL, Piotrkowska № 56, w podwórzu, 3-cie wejście, PARTER. 3187 1

OGŁOSZENIE.

Wojskowy Okręgowy Urząd Gospodarczy w Łodzi Kaliskiej ogłasza niniejszem

KONKURS

na dostawę marchwi czerwonej, buraków, kapusty, słomy, siana, brukwi i t.p.

Dostarczane produkty mogą pochodzić tylko z miejscowości znajdujących się w obrębie Okręgu Generalnego Łódzkiego. Dostawa partiami. Oferty składają w kancelarii Wojskowego Okręgowego Urzędu Gospodarczego na Dworcu Kaliskim w zapieczętowanych kopertach z napisem „Oferta na dostawę” do dnia 24 grudnia 1919 r. g. 12 w południe. Oferenci złożą dłuższe bliże co do ważności ofert oraz wadium w wysokości 10 proc. sumy dostawy. 3077-1

„MARGOT”

64. Piotrkowska 64.
 poleca jako podarunki

NA GWIAZDKĘ

SWEATRY w 20 ładnych kolorach	od Mk.	180.—
Suknie jedw. wiod.	" "	590.—
Bluzki	" "	140.—
" etam.	" "	55.—
" biał.	" "	40.—
" flanel.	" "	58.—
Matynki ciepłe	" "	90.—
Hałki alpag. i ciepłe jedw.	" "	55.—
" "	" "	80.—
" "	" "	150.—
Szlafroki flanel.	" "	45.—
Koszule damsk. szwajc.	" "	22.—
Staniczki haft.	" "	12.—
Pełneczy w wielk. wyb.	" "	20.—
FARTUSZKI bardzo ładne	" "	
FARTUCHY gospod. w wielkim wyborze.	" "	

Pierwszorzędny Krawiec Wojskowy SZ. WEKSLER, Piotrkowska 32

przyjmuje wszelkie zlecenia dla wojska z własnego i powierzono- go materiału; posiada na składzie kożuszki i bekiesze na strze. Ceny przystępne. 3152 1

TŁOMACZENIA

z języków **Angielskiego, Francuskiego, Rosyjskiego i Niemieckiego**
 na Polski i odwrotnie
 skutecznia
 Biuro Prób i Zażeń
Aleksandra Gersdorfa
 Łódź, ulica Piotrkowska № 84.
 Telefon 94. 3084-1

CENY NISKIE towarów

Angielskich	Francuskich
Włoskich	Szwajcarskich
na wstępy	madapolam
poszwy	plótno
surówka	szerting
barchan	zefir

OBUWIE, SWITRY, KOSMETYKA, ZABAWKI i piémienne przybory
 POLECA
H. L. BRAUNER i S-ka
 Łódź, Piotrkowska 98. 3175-1

Zakład fotograficzny „APOLLO”

Łódź, ul. Rzgowska 2 przy Górnym Rynku

Wykonuje fotografie do paszportów, świadectw, metrykuł szkolnych i t. p. tanio i prędko, też na poczekaniu. 3151n65

3 sztuki 5 Mk.

Do wynajęcia

zawaz **LOKAŁ** składający się z dwóch pokoi i kuchni, z elektrycznością, na biuro, listę. Oferty pod „Lokal”. r 1

Skład obrazów

— i —
 materiałów piśmiennych

H. T. Kunert i S-ka
 Zawadzka 1.

Poleca na **Gwiazdkę**

Wielki wybór ozdób choinkowych i gier.

Piórniki skórzane etc.
 Kajety
 Przybory do kreślenia
 Farby szkolne i artystyczne
 Plastelina
 Papeterje
 Garnitur na biurko
 Notesy ozdobne
 Albumy do kart, fotografii i poezji
 Karty do gry
 Pocztołki
 Obrazy artystyczne
 Reprodukcje
 Miedzioryty
 Grawiury
 Ramki wszelkiego rodzaju

Oprawa obrazów.
 3124-2

BALONY

do wody sodowej KUPUJE i płacę nadzwyczajne ceny. Cukiernia Z. Gomulńskiego, Przejazd 1. 5117 1

Mechaniczna Modelarnia **Cz. Rode**
 wykonuje: obok wszelkiego rodzaju robót modelarskich i **Koła pasowe drewniane** wszelkich rozmiarów, stosownie do zamówień. 3183.p.n 5

„PAX”

Dyrekcja Tow. Ubezpieczeń „PAX”
 w Łodzi podaje do wiadomości, że w skład komisji rewizyjnej, prócz wymienionych w poprzednim ogłoszeniu pp. L. Mrozińskiego, S. Budzyna i W. Jechalskiego, wchodzi jeszcze pp. ERNEST WEVER i OSKAR KLIKAR.
 3078-1

Gabinet Röntgenowski

pod kierunkiem **D-ra HENRYKA GOLDBERGA**
 Lecznica „Unitas” Pusta 19. — Prześwietlenia, zdjęcia, leczenie.
 Godziny przyjęć: 10-12 i 4-6 wiecz. 2817-n64

DO SPRZEDANIA

1 motor naftowy 8 HP. firmy H. Wegner, Łódź, — 20 stóp transmisji z szajbami — 4 przekładnie z szajbami — 1 heblarka (Abrichthobelmashine) 500 mm szerokość — 1 wiertarka pozioma z suportem (Langlochbohrmaschine) — 1 piła tarczowa (Kreissäge) 3128-1 i frezarka (Fräsmaschine).

Warsztaty elektrotechniczne i Biuro Instalacyjne
A. MEISTER i S-ka, Piotrkowska 158.

300 mk. nagrody

ofiaruję temu, kto sprowadzi lub wskaże gdzie znajduje się pies szpic, czarny, biały, ogon i pod szyją. Al. 1 Maja (Pasaż Szulca) L. 5 m. 5. Sprzedawca i kupujący będą sądowo nie ścigani. 3119 1

Potrzebny CHŁOPIEC

na posytki.
 Zgłaszać się do „Rozwoju”.

Ważne dla pracującej inteligencji! Każdy może nauczyć się robienia samemu eleganckich, mocnych bucików w ciągu tygodnia (2 godz. dziennie). Sposób bardzo łatwy (ważne dla pań) i tani, gdyż można użyć nawet stare buciki. Blizszych wiadomości udziela studentka i student: ul. Kilińskiego 104, pr. ofie. i wejście, m. 18, od godz. 11-1 i od 6-8 p.p. i ul. Piotrkowska 225, m. 9 od godz. 11-6. 3177n65

Dr. Trawiński

CHOROBY CHIRURGICZNE
 przyjmuje od godz. 2-ej do 4-ej
Piotrkowska 135.
 3176-10

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Andrzeja Nr. 11.
 Choroby skórne i weneryczne.
 Godziny przyjęć: od 9-11 i od 5-7 i pół p.p. Panie 11-12 rano 19:0

Dr. H. Sadkowski

choroby wewnętrzne (specjalnie żołądka i kiszki)
 Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 120.
 Telefon 26 189.
 Od 9-11 rano i od 5 do 7 po poł. 126-1

Potrzebni chłopcy

od lat 16
 DO ROZNOSZENIA GAZET
 Zgłaszać się do „Rozwoju”

Na święta!
 poleca
 4 szt. Polskiego Piśm. 268
Magazyn Moskiewski
 44. PIOTRKOWSKA № 44

Drobne ogłoszenia:

Kupno i Sprzedaż:

A.A.A.A.A.A. Obrączki ślubne pierścienie, kolczyki, duże wybrór różne fasony, gwarancja za złoto, najtaniej sprzedaje pierwszy polski tam sklep zegarmistrzowski-jubilerski. Brzezińska 10 Jan Placek. 150-1.

A.A.A.A.A.A. Kupuję wszelkie futra. Płacę najlepiej. Grosman, Piotrkowska 24. Przyjmuję reperacje krawieckie. 9324-4

A.A.A.A.A.A. Kupuję pianina, zakłady karakulowe, dywany perskie również zwyczajne. Ceny najwyższe Hotel „Victoria” ul. Piotrkowska 67, pokój 7. 868-6

A.A.A. Kupuję używaną garnitur, derobę, futra, bielizną, dywany, maszyny do szycia, kwity lombardowe, placę najwyższe cenę. Wólczańska 45. 584m.19610

A. A. A. A. A. Najtańsza sezonowa wyprzedaż resztek. Bostony, szewcota, koroty, welury, drapy, sukna, na kożuszki, podszywka i watolina. Czysto wełniana flanela w białym, bordowym, szarym i ponosnym kolorze na kapelusze „Berety”, jedwabie, etami, batysty, cajt, barchany na pościel, wafy, mekal, surówka na fartuszek, lasting i atlas, refury. Koldry watowe i boikowe. O wiele taniej niż wszędzie, bo w mieszkaniu prywatnym. Kilińskiego № 40 (Widzewska) tr. II p., m. 10. 9681—nwsćp.3

A. A. Meble sprzedaje, szafy, łózka, stoły, krzesła, kredensy, maszyny, gramofony oraz inne. Piotrkowska 108, Przędziecki. 569—9

A. A. A. Meble różne wyprzedam bardzo tanio. Łózka, materace, szafy, bielizniarki, otomanę dużą, drugą mniejszą, stół krzesła, leżankę, figury. Piotrkowska 281 m. 4. II piętro front. 455—cp.suwć 5

A. Meble, łózka, materace, szafy, bielizniarkę, otomanę, umywalnię, etażerkę, kredens, stół, krzesła, zegar, biurko, stół biurowy, lustra, komodę i kuchenne wyprzedam tanio. Piotrkowska 225—3, I p. front. 396—1

A. Meble z kilku pokoi, garnitur salonowy sprzedam, ul. Piotrkowska 189—2. 584—5

A. Maszynę do szycia wynajmę lub sprzedam. Wiadomość Aleja Kościuszki 26—7. 671—1

CZCIONKI stare, zużyte kupuje administracja „Rozwoju”.

Dabeltówka bezkurkowa (idealna) prawia nowa, zaraz do sprzedania. Wiadomość ul. Średnia 29, skład apteczny. 520—1

Firanki, koronki nielane, klockowe, hafty poleca w mieszkaniu prywatnym W. Bogucka, Kilińskiego 102, m. 4, pierwsze piętro. 7885—0

Futro nowe męskie do sprzedania ul. Krucza 25, gospodarz. 628—5

Kupię dom murowany w śródmieściu lub na krańcach za 40 do 50000 marek. Łaskawe oferty proszę składać od godz. 3 do 6 wieczorem w obrebie IX komisariatu przy ul. Suchej № 7 u Stanisława Dygasińskiego, dla Pana Fr. Siarkowskiego. 636

Kupię pianino, dobrze zapłacę. Hotel „Victoria” Piotrkowska 67, u szwajcara. 669—6

Maszynę krawiecką Singera sprzedam. Karola 20, m. 18. 655—2

Meble nowe i używane sprzedaje po cenach najniższych. Orla 25, stolarnia. 9169—7

Maszynę krawiecką Singera oraz bańki do mleka sprzedam. Nawrot 51, sklep. 530—2

Meble nowe i używane sprzedaje po cenach najniższych. Orla 25, stolarnia. 9169—7

Maszynę krawiecką Singera oraz bańki do mleka sprzedam. Nawrot 51, sklep. 530—2

OBOWIĄZKI TRWAŁE
Buciki MĘSKIE 275 mk.
„ DAMSKIE od 90 „
POLECA
PETERSILGE i SZMOLKE
Piotrkowska 93. 518810

Pianina, fortepiany kupuję i sprzedaje, strojenie, przewóz, reparacja. Chodkowski, Sienkiewicza 25, telefon 400. 9942—n55

Pies, szpic do sprzedania, ul. Dzielna 36-b, m. 13, od 12—1. 654—1

Platforma do sprzedania. Piotrkowska 108. 563—4

Sklep sprzedam, ul. Składowa № 25. 580—2

Sklep kolonialny sprzedam zaraz (rogowy) Aleksandrowska 77. 552—2

Sklep polski artykułów spożywczych do sprzedania z przyczyn rodzinnych, a wyjątkowo w dobrym punkcie vis a vis koszar. Wiadomość: Konstancyńska 65. 657—5

Sklep kolonialny w centrum miasta do sprzedania. Dowiedzieć się można ul. Kilińskiego 35, w sklepie. 651—4

Sklep spożywczy sprzedam Zielony Rynek 2. 640—2

Sprzedam zaraz fortepian używany, i palto dla stangreta w dobrym stanie. Grabowa 27, m. 14. Zgłaszać się do południa godz. 12. 648—

Sprzedam 2 męskie futra i Powszechną Encyklopedję Orgebranda, od 11 godz. do 3. Aleja i Maja 14 (Pasaż Szulca) I wejście, I piętro. Gaszyska. 636—5

Sprzedam kilkanaście pudów jabłek. Widzewska 99, sklep. 610—5

Sprzedam zaraz kredens do piwiarni i różne meble. Piotrkowska 154—8, odcyna II piętro. 306—1

Sprzedam sklep spożywczy. Nawrot 56. 474—2

Wagę decymalną 5 pud. i 40 f. ciężary sprzedam tanio. Juliusza 10, u dozorey. 661—1

Zęby sztuczne, po cenach przystępnych, nabyć można w lecznicy zębów przy ul. Piotrkowskiej № 93. Skupuję stare zęby i złoto. 9945—n44

3 Magle sprzedam, Południowa 28. 577—2

2 magle sprzedam (dobrze prosperujące) Sosnowa 1, róg St. Zarzewskiej. 642—3

Różne:

Akuszerka Nowakowska, mieszka Dzielna 54—19. 583—49

Bona ze szyciem do 2-letniego dziecka potrzebna zaraz, ul. Juliusza 15, m. 2. 676—3

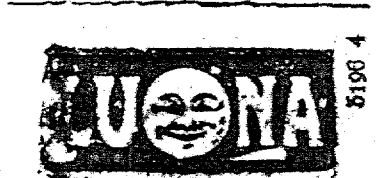
Do wynajęcia dwa pokoje ładnie umeblowane, ze światłem, razem lub osobno przy rodzinie chrześcijańskiej. Przedpokój wspólny. Juliusza № 28, m. 8, I piętro front. 668—1

Do wynajęcia dwa duże pokoje z których jeden frontowy, z meblami lub bez. Pasaż Szulca № 16, m. 5, II piętro. Oglądać można od 12 do 3. 664—3

Dnia 7/12 b. m. rano na szosie Zgierskiej znaleziono 2 kosze, w jednym ser i masło, do odebrania u konduktora St. Brarczewskiego, Szosa Zgierska № 24, dom Gabryjela. 650

Kursy francuskiego, grupami oddzielnie. Konwersacja. Zapisy 6—9. Kilińskiego 77. 657—4

Lekcji korepetycji udziela student Wszechnicy Krakowskiej. Konstancy Lówenhoff, ul. Andrzeja 11, m. 9, druga sień od bramy. 652—5

Dziś przedstawienie dla dzieci i młodzieży

Początek o g. 5.15 po poł.
Ceny miejsc od 1.— Mk

W programie: Zemsta małpy, Król błaznów Charlie Chaplin i in.

Potrzebna zdolna sprzedawczyni do sklepu rzeźniczego. Łagiewnicka 56. 575—2

Korepetytor do klasy 5 potrzebny zaraz. Andrzeja 60, Rybarkiewicz. 639—2

Hęrs tak się nazywał mój czarny piesek rasy Bernańskiej, który zaginął i o którego zwrot uprasza się nieprawy właściciel: pociągający zostanie do odpowiedzialności, odprowadzić proszę. Dzielna I. 30 I piętro. drzwi na lewo front. 644—2

Maturzysta z praktyką poszukuje korepetycji w zakresie klas 6-ciu. Szczególnie matematyka. Łaskawe oferty w adm. pod „Matematyka”. 535—1

Młoda paniuszka z praktyką sklepową poszukuje miejsca w sklepie, lub mieczarni. Oferty w Rozwoju pod „Sklepową”. 0—1

Młoda paniuszka z 4-klasowym wykształceniem, pisząca na maszynie, poszukuje jakiegokolwiek posady. Łaskawe oferty proszę składać pod lit. „M. S.”. 630—2

Młoda paniuszka katolicka u niej mieszka pisać po polsku i po niemiecku, poszukuje jakiegokolwiek posady. Rokicińska № 9, m. 12, I sieni. Władysława Koniczna. 637—2

Potrzebna zdolna podręczna do kwaciarni. Dzielna 2. 614—5

Potrzebne szwaczki do szycia bielizny. Nawrot 72—22. 619

Pokój umeblowany dla solidnego chrześcijanina od zaraz do wynajęcia. Południowa 6 m. 8. 621—1

Potrzebna koszularka. Kilińskiego 49 do pralni „Matylda”. 625—5

Potrzebna dziewczyna skromnych wymagań. Andrzeja 29, m. 4. 631—1

Poszukuję 2—3 pokoi nieumeblowanych, lub z meblami, z kuchnią, elektrycznością — w śródmieściu. Oferty Przejazd 52. Mieczarnia dla Wiskitno. 635—2

Pokój kawalerski umeblowany do wynajęcia z elektrycznym oświetleniem, koło Nowego Rynku. Wiadomość w adm. Rozwoju. 110—2

Potrzebne panny do szycia koszul. Zielona 16 m. 5. 581—2

Przychodnia (dziewczyna) potrzebna, Krótka 5. Dentysta. 609—2

Potrzebny do koni samotny człowiek u p. Stońskiego. Bruss-Zdrowie. 472—1

Potrzebny s/bjekt fryzjerski do zakładu fryzjerskiego. Staro-Zarzewska 49. 632—1

Potrzebny chłopiec na posyłki i do sklepu zaraz za poręczeniem. J. Kowalczyk, Cegielińska 25. 674—1

Pies wyżeł czarny z obrozą z białymi nogami sżyja i ogonem, przybłąkał się i jest do odebrania za zwrotem kosztów. Radogoszcz, Szosa Zgierska 24 u Gabryjela. 670—3

Potrzebna zdolna kielnerka zaraz. Wiadomość: Piotrkowska № 105, m. 34. 655—2

Pies czarny podpalany w ośle łaty przybłąkał się i jest do odebrania za zwrotem kosztów. Zarzew 41. Łuczyński. 647—5

Przezaccną Panią, której pożyczylem dwie marki przed paru tygodniami, upraszam już tą drogą o zwrot takowych pod wiadomy adres. 643—1

Poszukuję współdziałki do dobrego interesu, z niewielkim kapitałem. Oferty w Rozwoju sub „Kapitał”. 641—1

Putynowana nauczycielka wyucza szybko dorosłych, polskiego, arytmetyki do buchalterji. Benedykta 14, m. 28. 649—p.55

Sklepową z kaucją 2 tysięcy marek, potrzebna. Zgłaszać się: Sienkiewicza 34, tapicer. 667—1

Służąca z dobrą świadectwami do warsztyckiego potrzebna do rodziny intymiera ul. Pierwszego Maja 37, m. 4. 655—2

Specjalny warsztat: przyjmuje reparacje maszyn do szycia nową maszynę Singera sprzedam. Radwańska 49—53. 598—1

Uzdolnione w fachu rzeźnickim dwie sklepowe, potrzebne zaraz do składu wędlin. Radwańska 42. Nowicki. 570—1

Uczeń kl. VII udziela lekcji korepetycji. Oferty w „Rozwoju” sub „Lekje” c. 454—1

Upraszam pania „J. W.” o łaskawe podanie powtórnego miejsca i czasu spotkania, gdyż w dniu 17 listopada na dworzec kaliski przybyć nie mogłem z powodu nagłego wyjazdu do Warszawy. 685—cm5

Wychodząc z teatru, zostawiłem tam parasolkę z złotą politykującą gałką, bardzo mi na niej zależy ponieważ nie jest własna. Uciążliwego znalazcę proszę o zwrot takowej. Zostanie sownie wynagrodzony. Lipowa № 20, m. 25. 690—1

Zaginął młody wyżeł biały w czarne łaty. Odprowadzić za nagrodą. Szkołna 8, do stróża. 652—3

Zagubione dokumenty.

Apolonia Opawska zagubiła legitymację chlebową na 2 osoby. 678—1

Antonia Ziomek zagubiła legitymację chlebową na 2 osoby. 673—1

Anna Bańcer zagubiła paszport niem. wyd. w Łodzi. 650—5

Adam Filipczak zagubił paszport niem. wyd. w Łodzi. 683—5

Frysz Stefan zagubił kartę węglową № 59635. 656—1

Franciszka Przybyła zagubiła paszport niem. wyd. w Łodzi. 638—3

Frogiel Sura zagubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 585—1

Fornalski Paweł zagubił paszport niem. wyd. w Łodzi. 565—1

Falcman Juljanna zagubiła kartę węglową. Zakątna 68. 625

Grzanek Franciszek i Agnieszka Grzanek zagubili paszp. 2 niem. wyd. w gm. Czarnocin, 2 weksle, 1 na 100 rub. 2-gi na 50 rub. podpisane przez Nowickiego. 628—3

Graczyk Józef zagubił paszport rosyjski wyd. z pow. Łaskiego, gminy Chociw. 624—3

Głowa Bronisław zagubił paszp. niem. wyd. w gm. Popieł. 618—5

Górek Anna zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 607—2

Henryk Paweł Katke zagubił paszport niem. wyd. w Ozorkowie. 562—1

Heller Rogala zagubił dokumenty wojskowe wyd. w Łasku. 615—5

Hajarich Adolf zagubił legitymację węglową. Średnia 105. 665—1

Jan Nagiel zagubił kartę węglową. Pfajtra 25. 673—1

Julja Rydzewska zagubiła matrykołę z Seminarjum Nauczycielskiego Kursu IV. 672—2

Jankowska Janina zagubiła paszport tymczasowy wydany z gminy Knykossy, powiat Kolo. 664—5

Józefa Plonek zagubiła kartę węglową. Warszawska 11. 663—1

Jan Kozłowski zagubił paszport niem. wyd. w Łodzi. 565—1

Józefa Stuzarska zagubiła kartę paszportową z fabryki Teodora Sztajgerta. 654—5

Kozłowski Stanisław zagubił paszport niem. wyd. w Łodzi. 618—5

Kwiatkowska Apolonia zagubiła paszp. niem. wyd. w Łodzi. 615—5

Kaczmarek Józef zagubił kartę węglową № 11212. 613—1

Kazmierski Adam zagubił paszport rosyjski wyd. z gm. Bielawy. 572—1

Krajewski Konstancy zagubił paszport niem. wyd. w Łodzi. 594—1

Kornela Duczyńska zagubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 579—1

Lukasz Władysław zagubił paszport rosyjski wydany w Łodzi. 586—1

Marta Werner zagubiła weksel na rb. 100 in blanco wystawiony przez Edmunda Kujat. Niniejszym unieważnia się powyższy weksel. 605—1

Marji Muszyńskiej skradziono paszport niemiecki i kartę zapomog. wojskową zamieszkał N. Zarzewska 14. 681—5

Michnowski Józef zagubił legitymację chlebową wyd. na 3 osoby. 662—1

Milczarek Walerja zagubił legitymację chlebową na 2 osoby, kartę węglową № 80498. 622—1

Marceli Piechorowski zagubił paszport niem. wyd. w Łodzi. 687—3

Miklasński Władysław zagubił legitymację chlebową na 1 osobę. 680—1

Ostrowski Jan zagubił paszport niem. wyd. w gm. Radogoszcz. 629—5

Skibiński Antoni zagubił legitymację chlebową na 3 osoby. 627—1

Skradziono paszport niemiecki wyd. w Łodzi na imię Bolesława Kubiaka, oraz kartę powołania na takież imię. 646—1

Szefer Władysław zagubił paszport tymczasowy wyd. w Łodzi. 516—2

Szmigiel Romanida zagubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi, oraz familijny na imię Aurelii Szmigiel. 514—2

Wacław Charnatowski zagubił kartę węglową za № 39825. 633—1

Wajs Stefan zagubił legitymację chlebową na 7 osób. 622

Wiktoria Kamińska zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 577—3

Zgubiono paszport na imię Karola Gryninga, z Teodora gm. Lipiny, pow. Brzeziński, i 2 po kwitowania od dostawienia zboża, każde na 5 centn. wydane przez Centralę zbożową w Brzezinach, i 600 Mk. pieniędzy. Znalazce uprasza się o oddanie za sowną nagrodą do urzędu gm. Lipiny, pow. Brzeziński. 617—5

Zaginął tymczasowy dowód osobisty wyd. w gm. Rządza na imię Walerja Gula. 611—5

Zgubiono kartę węglową na imię Leona Reszke. 668—1

Zaginął paszport na imię Fryzka Frömel wyd. w Łodzi, ul. Ludwiki 19. 679—5

Zofia Walczakówna zagubiła paszport niem. wydany w Łodzi. 650—5

Stare gazety
do obwijania
HURTOWO i DETALICZNIE
SPRZEDAJE
administracja „Rozwoju”.